

Università degli Studi di Perugia
Dipartimento di Lettere – Lingue, Letterature e Civiltà Antiche e Moderne

Test di orientamento di Lingua greca
Anno accademico 2024/25
Durata: 4 h.

1. Classificare le seguenti parole o i seguenti nessi in base all'accento (max. 1 punto):

όμονοίας	_____
ἀγνοῶν	_____
κρεῖττον	_____
ἀπολλυμένους	_____
ᾶν	_____
ποιήσασθαι τι	_____
ἀγῶνας	_____
μεγίστων	_____
φίλους	_____
ἐπειδή	_____
κοινῶν	_____
τεκμηρίῳ	_____
ποτε	_____ - _____
χρήσιμος	_____
πολέμου	_____
ἦν	_____
σε	_____
διαλύσασθαι	_____
δῶρόν ἐστι	_____
ἔξουσιν	_____

[.../20]

[punti: .../1]

2. Declinare nei casi richiesti i seguenti sostantivi accompagnati dall'articolo
(max. 1 punto):

ἡ ὕβρις	dat. sing.	_____	acc. sing.	_____
ἡ γραῦς	acc. sing.	_____	dat. plur.	_____
τὸ ἔτος	dat. sing.	_____	acc. plur.	_____
ἡ θρίξ	dat. sing.	_____	nom. plur.	_____
ὁ ἵππεύς	dat. sing.	_____	dat. plur.	_____
ἡ γαστήρ	acc. sing.	_____	dat. plur.	_____
τὸ ἄστυ	gen. plur.	_____	acc. plur.	_____
ἡ στάσις	nom. plur.	_____	acc. sing.	_____
τὸ μέλι	dat. sing.	_____	acc. sing.	_____
ὁ δράκων	acc. sing.	_____	dat. plur.	_____

[.../20]

[punti: .../1]

3. Concordare le seguenti coppie di sostantivi (con articolo) e aggettivi al dativo singolare e all'accusativo plurale (max. 2 punti):

	dativo singolare	accusativo plurale
τὸ πρόσωπον + χαρίεις		
ὁ ἀνὴρ + ἐκὼν		
ἡ ναῦς + μέλας		
τὸ ὄναρ + ἀληθής		
ὁ χρόνος + πολὺς		

[.../10]

[punti: .../2]

4. Inserire la forma adeguata del pronome/aggettivo ἐκεῖνος, η, ο (max. 1 punto):

_____ τὰς κόρακας

_____ τῶν γυπῶν

_____ τῆς ἐλπίδος

μετὰ _____ τοῦ στρατιώτου

_____ τὸ δῶρον

_____ οἱ ἄνθρωποι

_____ τοῖς λύκοις

ἐν _____ τῇ ἡμέρᾳ

_____ τὰ φρέατα

_____ τὰς πόλεις

[.../10]

[punti: .../1]

5. Tradurre le seguenti frasi contenenti il pronome/aggettivo αὐτός, αὐτή, αὐτό. (max. 1 punto):

1) Πάλιν δὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν τεχνῶν λέγομεν ὥνπερ πρότερον.

2) Ἡ τριήρης τῶν Ἀθηναίων τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀλίσκεται ὑπὸ τῶν Συρακοσίων.

3) Ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτικος ἐπυνθάνετο οἵτινες ἀνθρώπων ἐμάχοντο πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους.

4) Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ τὸ ψήφισμα ὑμῖν δηλώσει.

[.../4]

[punti: .../1]

6. Per le forme di genitivo sottolineate determinare se si tratti di genitivo partitivo (P), di abbondanza (AB), di qualità (Q), di paragone (PA), di pertinenza (PE), di tempo (T), di materia (M) o distanza (D) (max. 2 punti):

1) Τοῦ στρατιώτου ἐστὶ μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

2) Ὁ Ἀλκιβιάδης λέγει Σιμμίαν Σωκράτους μείζω εἶναι.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

3) Πάντες οἱ Ἕλληνες τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

4) Δῶρα χρυσοῦ προσεφέροντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

5) Ἀποδράντες νυκτὸς ὄχοντο εἰς Δεκέλειαν.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

6) Ἀπεῖχε τῶν ὁρέων ὁ ποταμὸς ἕξ ἢ ἑπτὰ στάδια.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

7) Οἱ στρατιῶται σκεπάσματα ἐπίμπλασαν χόρτου.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
---	----	---	----	----	---	---	---

8) Διὰ τὴν ἥτταν, ἀφίσταντο πολλαὶ τῶν πόλεων ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων.

P	AB	Q	PA	PE	T	M	D
----------	-----------	----------	-----------	-----------	----------	----------	----------

[.../8]

[punti: .../2]

7. Analizzare le seguenti voci verbali all'aoristo completando la tabella (max. 2 punti):

VOCE VERBALE	I PERSONA DEL PRESENTE	TIPO AORISTO (I, II, III)	DIATESI	MODO	PERS.	NUM./GEN./ CASO	TRADUZIONE
κοπεῖη							
ἔβημεν							
ἀπολέσθαι							
ἔδωκε							
ἀγαγεῖν							
ἐβλήθησαν							
λύσωμεν							
πείσον							
γνῶτε							
ἀγγείλας							

[.../10]

[punti: .../2]

8. Utilizzando il verbo δείκνυμι, tradurre in greco le seguenti forme verbali (max. 1 punto):

è mostrato _____

possa egli mostrare! _____

essi mostravano _____

mostrate voi! _____

mostrare _____

[.../5]

[punti: .../1]

9. Analizzare le seguenti voci verbali al perfetto completando la tabella (max. 2 punti):

VOCE VERBALE	FORMA DEL PRESENTE	DIATESI	MODO	PERS.	NUM./GEN./CASO	TRADUZIONE
εἰλήφμεν						
ἔοικέναι						
ἔσταλσαι						
ἴστε						
γεγόνης						
ἤχασι						
λελοίποιτε						
βεβληκυῖα						
πεφασμένον						
δέδεικται						

[.../10]

[punti: .../2]

10. Sottolineare le forme di participio e determinare per ognuna se si tratti di participio sostantivato (S), attributivo (A), congiunto (C) o predicativo (P) (max. 3 punti):

1) Οἱ μὲν ἄλλοι σύμμαχοι καὶ Λακεδαιμονίων οἱ παρόντες μάλα ἀχθесθέντες δηλοὶ ἐγένοντο, νομίζοντες μείονα τὴν παροῦσαν δύναμιν τῷ λοχαγῷ τῆς βασιλέως παρασκευῆς εἶναι.

S	A	C	P
S	A	C	P
S	A	C	P
S	A	C	P

2) Ὁ δὲ Δερκυλίδας ἐπισκοπῶν τὰς πόλεις ἐώρα τὰ μὲν ἄλλα καλῶς ἐχούσας, Χίων δὲ φυγάδας ἦνρεν Ἀταρνέα ἔχοντας χωρίον.

S	A	C	P
S	A	C	P
S	A	C	P

3) Πῶς γὰρ ἂν τις ὑπερβάλοιτο Γοργίαν τὸν τολμήσαντα λέγειν ὥς οὐδὲν τῶν ὄντων ἔστιν;

S	A	C	P
S	A	C	P

4) Ἀγησίλαος ἐπαινούμενος δὲ ἔχαιρεν ὑπὸ τῶν καὶ ψέγειν ἐθελόντων τὰ μὴ ἀρεστά.

S	A	C	P
S	A	C	P

5) Φίλους κτῶ μὴ πάντας τοὺς βουλομένους ἀλλὰ τοὺς τῆς σῆς φύσεως ἀξίους ὄντας.

S	A	C	P
---	---	---	---

S	A	C	P
----------	----------	----------	----------

6) Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα οἷα ἔπασχε.

S	A	C	P
----------	----------	----------	----------

7) Εἰ δέ τις ἄλλη πη ταῦτα μέμφεται, ἀλλ' οὖν φιλειταιρία γε πραχθέντα φανερά ἐστι.

S	A	C	P
----------	----------	----------	----------

8) Ὁ στρατηγὸς, αἰσθόμενος δὲ ὑπὸ νύκτα τοὺς βεβοηθηκότας ἐκ τοῦ Πειραίου εἰς τὴν πόλιν πασσυδία, ὑποστρέψας ἅμα τῇ ἡμέρᾳ αἶρεῖ τὸ Πείραιον.

S	A	C	P
S	A	C	P
S	A	C	P

9) Οἱ σοφισταὶ μήτε τῶν ιδίων μήτε τῶν κοινῶν φροντίζοντες τούτοις μάλιστα χαίρουσι τῶν λόγων οἱ μὴδὲ πρὸς ἓν χρήσιμοι τυγχάνουσιν ὄντες.

S	A	C	P
S	A	C	P

10) Ὁ Λύσανδρος ταῖς Λακωνικαῖς ναυσὶν ἀπέπλευσεν εἰς Λακεδαίμονα, ἀπάγων τὰς ἐκ Πειραιῶς τριήρεις πλὴν δώδεκα.

S	A	C	P
----------	----------	----------	----------

[.../21]

[punti: .../3]

11. Testo da tradurre (max. 14 punti):

Καὶ πρῶτον μὲν Θησεύς, ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γενόμενος δ' ἐκ Ποσειδῶνος, ἰδὼν Ἑλένην οὐπω μὲν ἀκμάζουσιν, ἤδη δὲ τῶν ἄλλων διαφέρουσιν, τοσοῦτον ἠττήθη τοῦ κάλλους ὁ κρατεῖν τῶν ἄλλων εἰθισμένος, ὥσθ' ὑπαρχούσης αὐτῷ καὶ πατρίδος μεγίστης καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης ἡγησάμενος οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαθοῖς ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος, ἐπειδὴ παρὰ τῶν κυρίων οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτὴν λαβεῖν, ἀλλ' ἐπέμενον τήν τε τῆς παιδὸς ἡλικίαν καὶ τὸν χρησμὸν τὸν παρὰ τῆς Πυθίας, ὑπεριδὼν τὴν ἀρχὴν τὴν Τυνδάρεω καὶ καταφρονήσας τῆς ῥώμης τῆς Κάστορος καὶ Πολυδεύκους καὶ πάντων τῶν ἐν Λακεδαίμονι δεινῶν ὀλιγορήσας, βία λαβὼν αὐτὴν εἰς Ἄφιδναν τῆς Ἀττικῆς κατέθετο, καὶ τοσαύτην χάριν ἔσχε Πειρίθῳ τῷ μετασχόντι τῆς ἀρπαγῆς, ὥστε βουλευθέντος αὐτοῦ μνηστεῦσαι Κόρην τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος, καὶ παρακαλοῦντος ἐπὶ τὴν εἰς Ἄϊδου κατάβασιν, ἐπειδὴ συμβουλευὼν οὐχ οἷός τ' ἦν ἀποτρέπειν, προδήλου τῆς συμφορᾶς οὔσης ὅμως αὐτῷ συνηκολούθησε, νομίζων ὀφείλειν τοῦτον τὸν ἔρανον, μηδενὸς ἀποστῆναι τῶν ὑπὸ Πειρίθου προσταχθέντων ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος αὐτῷ συνεκινδύνευσεν.

(Isocrate)

[punti: .../14]

TOTALE PROVA: /30